

Kotoutumisohjelman – Karkkila

2025

Sisällys

1	Johdanto.....	1
2	Kotoutumisen polku	3
2.1	Kotoutumisen palvelutarpeen arviointi ja kotoutumissuunnitelma	3
2.2	Monikielinen yhteiskuntaorientaatio	3
2.3	Kotoutumiskoulutus ja kielitaidon päättöttestaus.....	4
2.4	Työnhakija-asiakkaiden ohjaus- ja neuvontapalvelu työllisyyspalveluissa.....	4
3	Karkkilan kaupungin palvelut	5
3.1	Ohjaus ja neuvontapalvelut vieraskielisille	5
3.2	Työllisyyskoordinattori	6
3.3	Varhaiskasvatus	6
3.4	Kouluun ilmoittautuminen	7
3.5	Alakoulut	7
3.6	Yläkoulu: Karkkilan yhteiskoulu	8
3.7	Valmistava opetus ja suomi toisena kielenä -opetus Karkkilan perusopetuksessa.....	9
3.8	Toinen aste: lukio ja ammattiopinnot	9
3.9	Nuorisotyö	10
	Nuorisovaltuusto	11
	Välituntitoiminta kouluilla.....	12
	Jalkautuva nuorisotyö.....	12
	Ehkäisevä päihdetyö.....	12
	Yhteiset kotiintuloajat	12
	Ruukinpaja	12
	Etsivä nuorisotyö	13
3.10	Liikunta	13
	Liikuntaneuvonta.....	14
	Avoimet pelivuorot.....	14
3.11	Työväenopisto.....	15
3.12	Kirjasto.....	15
3.13	Museot	15
3.14	Kulttuuripalvelut.....	16
3.15	Liikenne	17

3.16	Yrityspalvelut.....	18
3.17	Osallisuus	19
4	Viranomaiset.....	21
4.1	Sosiaali- ja terveystalvelut	21
4.2	Työllisyyspalvelut	21
4.3	Kela.....	21
4.4	Migri	21
4.5	Poliisi.....	21
4.6	Talous- ja velkaneuvonta.....	22
5	Muut toimijat	23
5.1	Järjestöt, yhdistykset ja seurakunnat	23
5.2	Toiminta vapaaehtoisten kanssa	23
5.3	Taiteen perusopetus.....	23
5.4	Urheilu ja liikunta	24
6	Asuminen.....	25
7	Kotoutumisohjelman tiedottaminen päivitys ja seuranta	27
	Lähteet:	28

1 JOHDANTO

Kotoutumisohjelma on kunnan järjestämä kotoutumisen alkuvaiheen palvelukokonaisuus. Kotoutumisohjelman palveluiden tavoitteena on edistää maahanmuuttajan kotoutumista, työllisyyttä tai yrittäjyyttä, osaamista ja työelämävalmiuksia. Kotoutumisohjelma tukee myös yhdenvertaisuuden, osallisuuden ja tasa-arvon toteutumista sekä terveyttä ja hyvinvointia. Kotoutumisohjelman sisältämät palvelut tukevat arjen kansalaistaitoja sekä osallistumista järjestötoimintaan ja muuhun yhteiskunnalliseen toimintaan. (Kotoutuminen.fi 2024.)

Kotoutumisohjelmaa käytetään kotoutumisen alkuvaiheen asiakastyön välineenä. Työntekijä valitsee asiakkaan kanssa kotoutumisohjelman palvelukokonaisuudesta ne palvelut, jotka tukevat kotoutujasi asiakkaan yksilöllistä kotoutumista ja työelämäosallisuutta parhaalla mahdollisella tavalla. Palveluihin osallistumisesta sovitaan asiakkaan yksilöllisessä kotoutumissuunnitelmassa. (Kotoutuminen.fi 2024.)

Tämä on Karkkilan kaupungin kotoutumisohjelmaa kuvaava asiakirja. Karkkilan kotoutumisohjelmassa on kuvattu kotoutumisen polun palvelut, kaupungin palvelut, sekä keskeiset yhteistyötahot. Kunta päivittää kotoutumisohjelmaa ja sitä kuvaavaa asiakirjaa, kun palvelutarjonta muuttuu ja kehittyy. Kotoutumisohjelmaa kuvaava asiakirja on laadittu moniammatillisessa yhteistyössä muun muassa kaupungin eri toimialojen ja työllisyysalueen kanssa.

Kotoutumislaisissa säädetään kotoutumisohjelman vähimmäissisällöistä. Kotoutumisohjelmaan pitää sisältyä ainakin:

1. kotoutumisen palvelutarpeen ja osaamisen arviointi (laissa osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi) tai monialainen kotoutumisen palvelutarpeen ja osaamisen arviointi,
2. edellisen pohjalta laadittava kotoutumissuunnitelma sekä sen monialainen versio,
3. monikielinen yhteiskuntaorientaatio,
4. kotoutumiskoulutus ja siihen sisältyvä kielitaidon päättöttestaus,
5. muuta koulutusta ja palveluita, jotka edistävät suomen ja ruotsin kielen osaamista, luku- ja kirjoitustaitoa, yhteiskunta- ja työelämävalmiuksia sekä työllistymistä ja yrittäjyyttä
6. kotoutumisohjelman aikaista ohjausta ja neuvonta.

Kotoutumisohjelmaa käytetään kotoutumisen alkuvaiheen asiakastyön välineenä. Työntekijä valitsee asiakkaan kanssa kotoutumisohjelman palvelukokonaisuudesta ne palvelut, jotka tukevat kotoutujasi asiakkaan yksilöllistä kotoutumista ja työelämäosallisuutta parhaalla mahdollisella tavalla. Palveluihin osallistumisesta sovitaan asiakkaan yksilöllisessä kotoutumissuunnitelmassa. (Kotoutuminen.fi 2024.)

Kotoutumisohjelma julkaistaan Karkkilan kaupungin verkkosivuilla selkeässä ja helppokäyttöisessä muodossa. Ohjelman aihealueet on esitetty niin, että asiakas voi helposti klikata haluamaansa aihetta ja tutustua tarkemmin siihen liittyviin palveluihin ja sisältöihin. Näin pyritään varmistamaan, että asiakkaat saavat nopeasti ja vaivattomasti kattavan kuvan heille suunnatuista tukipalveluista.

KOTOUTUMISOHJELMA KARKKILA

Karkkilan kaupungin palvelut:

Viranomaiset:

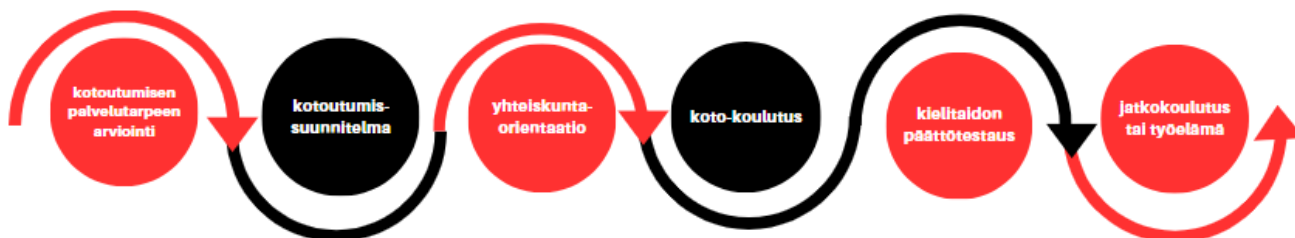
Muut:

Kuva 1: Kaavio kotoutumishjelmasta

2 KOTOUTUMISEN POLKU

Kotoutumisen polun keskeiset palvelut ovat kotoutumisen palvelutarpeen arviointi, kotoutumissuunnitelma, yhteiskuntaorientaatio, kotoutumiskoulutus ja kielitaidon päättötestaus.

2.1 Kotoutumisen palvelutarpeen arviointi ja kotoutumissuunnitelma

Seuraavilla henkilöillä on oikeus palvelutarpeen arviointiin ja kotoutumissuunnitelmaan, jos heidän muutostaan Suomeen on kulunut alle kolme vuotta:

- työttömät työnhakijat
- maahanmuuttajat, jotka saavat muuta kuin tilapäistä toimeentulotukea
- maahanmuuttajat, jotka saavat kotihoidon tukea
- alaikäiset ilman huoltajaa
- henkilöt, joilla on pakolaisstatus ja kotikunta sekä heidän perheenjäsenensä
- ihmiskaupan uhrin
- muut maahanmuuttajat, jotka tarvitsevat arvioinnin osaamisesta ja kotouttamispalveluiden tarpeesta sekä kotoutumissuunnitelman.

Työllisyyspalvelut arvioi työnhakija-asiakkaidensa palvelutarpeen. Lohja-Karkkila työllisyyspalvelut järjestää palvelutarpeen arvioinnin kotoutujataustaisille työnhakijoille osana henkilöasiakaspalvelua, ja tämä pyritään toteuttamaan kasvokkain Karkkilan toimipisteessä. Työllisyyspalvelut laatii kotoutujille kotoutumissuunnitelmat, joista ainakin ensimmäinen laaditaan lähitapaamisella Karkkilan toimipisteellä.

Kotoutujien monialainen palvelutarpeen arviointi ja kotoutumissuunnitelmat tehdään tarvittaessa yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Hyvinvointialue valmistelee keskitettyä ohjauspalvelua, ja yhteistyötä sekä yhteisiä toimintatapoja kehitetään Länsi-Uudenmaan kuntien, tulevien työvoimaviranomaisten ja hyvinvointialueen kesken.

Karkkilan kotoutumispalvelut arvioi työvoiman ulkopuolella olevien kotoutujien palvelutarpeen ja laatii heidän kotoutumissuunnitelmansa. Tarvittaessa suunnitelmat tehdään yhteistyössä hyvinvointialueen kotoutumista tukevien sosiaalipalveluiden kanssa.

2.2 Monikielinen yhteiskuntaorientaatio

Monikielinen yhteiskuntaorientaatio on koulutus, joka järjestetään kotoutujan äidinkielellä tai muulla kielellä, jota hän ymmärtää hyvin. Koulutuksessa käsitellään Suomeen liittyviä aiheita, kuten yhteiskuntaa, asumista, arkea ja työelämää. Valtioneuvoston asetuksen mukaan koulutuksen kesto on 70 tuntia.

Työllisyyspalvelut järjestää työnhakijana oleville kotoutujille yhteiskuntaorientaatiokoulutusta ja kokeilee erilaisia järjestämistapoja vuoden 2025 aikana. Yhtenä vaihtoehtona on yhteistyö Karkkilan työväenopiston kanssa. Lisäksi selvitetään yhteistyömahdollisuuksia Kirkkonummi-Vihti-Siuntio-työllisyysalueen kanssa.

Lohja-Karkkila työllisyyspalveluissa yleisimmin käytetyt kielet ovat arabia, kurdi (sorani), persia/farsi/dari, turkki, venäjä, ukraina, tigrinja, viro, thai, mandariinikiina ja albania, mutta alueella puhutaan myös muita harvinaisempia kieliä. Työllisyyspalvelut pyrkii tarjoamaan yhteiskuntaorientaatiota kotoutumisajan alkuvaiheessa.

Karkkilan kaupunki järjestää yhteiskuntaorientaation työvoiman ulkopuolella oleville, ja sen toteutustapa mukautuu osallistujamäärän ja kieliryhmien mukaan. Myös yhteistyötä muiden kuntien kanssa kar-
toitetaan.

Yhteiskuntaorientaatiokurssien järjestämistapa alueemme kotoutujille on yhä avoinna. Pitkät välimatkat, vähäinen osallistujamäärä ja moninaiset kieliryhmät tekevät toimivien ratkaisujen löytämisestä haastavaa. Kotoutumispalvelut seuraavat aktiivisesti valtakunnallista keskustelua ja tutkivat yhteistyömahdollisuuksia lähialueilla löytääkseen yhteisiä ratkaisuja ja toimivia toimintamalleja.

2.3 Kotoutumiskoulutus ja kielitaidon päättöttestaus

Työllisyyspalvelut vastaavat työnhakijana olevien kotoutujien kotoutumiskoulutuksen järjestämisestä. Koulutusta tarjotaan sekä työvoimakoulutuksena että omaehtoisina opintoina kotoutumislain mukaisesti. Työllisyyspalveluiden asiantuntija ohjaa asiakkaan sopivaan kotoutumiskoulutukseen palvelutarpeen arvioinnin perusteella. Työvoimakoulutukseen kuuluvassa kotoutumiskoulutuksessa suoritetaan myös kielitaidon päättöttestaus.

Länsi-Uudenmaan alueella kotoutumiskoulutusta toteutetaan yhteistyössä Kirkkonummi-Vihti-Siuntio- ja Raasepori-Hanko-Inkoo-työllisyysalueiden kanssa. Asiakkaita voidaan yhdistää eri alueilta, mikä mahdollistaa tarkoituksenmukaisten ryhmien kokoamisen nopeammin.

Työllisyysalue tukee myös työnhakijoiden luku- ja kirjoitustaidon opintoja omaehtoisina opintoina. Keskeinen kumppani tässä on Kanneljärven opisto, joka tarjoaa päätoimisia luku- ja kirjoitustaidon opintoja, kuten kotoutumislaki edellyttää.

Työvoiman ulkopuolella oleville kotoutujille Karkkilan työväenopisto järjestää suomen kielen alkeis- ja jatkokursseja.

2.4 Työnhakija-asiakkaiden ohjaus- ja neuvontapalvelu työllisyyspalveluissa

Työllisyyspalvelut vastaa työnhakija-asiakkaiden ohjauksesta ja neuvonnasta. Työllisyyspalveluiden ajanvaraukseton ohjaus- ja neuvontapalvelu on tämän hetken tiedon mukaan avoinna Karkkilassa keskiviikkoisin klo 12–16. Lisäksi jokainen kotoutuja saa neuvontaan omalta asiantuntijaltaan tarpeen mukaan.

3 KARKKILAN KAUPUNGIN PALVELUT

Karkkilassa halutaan vahvistaa kaikkien asukkaiden hyvinvointia ja tukea hyvää arkea. Kaupungissa panostetaan sujuviin ja helposti saavutettaviin peruspalveluihin. Kaupunkilaisia osallistetaan kotikaupungin kehittämiseen, ja tehdään yhteistyötä yhdistysten, yhteisöjen ja alueen yritysten kanssa. Kaupunki tarjoaa monipuolisia ja laadukkaita harrastusmahdollisuuksia

3.1 Ohjaus ja neuvontapalvelut vieraskielisille

Kotoutumispalvelut on avoinna kaikille Karkkilassa asuville maahanmuuttaneille/vieraskielisille. Ohjaamme ja neuvomme Suomessa ja Karkkilassa asumiseen ja elämiseen liittyvissä asioissa. Autamme esimerkiksi seuraavissa kysymyksissä:

- oleskelulupien ja asiakirjojen hakeminen
- asuminen ja asumistaidot
- koulu, opiskelu ja päivähoido
- ohjaus viranomaisasiointiin
- harrastukset ja vapaa-ajan toiminta

Lisäksi opastamme edelleen esimerkiksi hyvinvointialueen terveys- ja sosiaalipalveluihin sekä muihin viranomaisten tarjoamiin palveluihin. Tarvittaessa avustamme ajanvarauksissa ja lomakkeiden täyttämisessä.

Kerran kuukaudessa pidämme avointa vastaanottoa aikuisten opiskelupaikoissa ja kerran viikossa vieraskielisille tarkoitettussa Kotokerhossa.

Tarpeen mukaan järjestämme infotilaisuuksia asiakkaille ja koulutusta yhteistyökumppaneille.

Monipuolisen asiakaspalvelun lisäksi kotoutumispalvelut järjestää Vastaamme pakolaisten vastaanoton järjestämisestä ja autamme muita palveluntarjoajia. Kotoutumisessa yhteistyö ja eri verkostot ovat tärkeitä. Jos tarvitset apua tai tietoa maahanmuuttoon ja pakolaisuuteen liittyvien koulutusten ja tilaisuuksien järjestämiseen, meiltä saa tukea.

Osoite:

Kotoutumispalvelut

Valtatie 26 E, 03600 Karkkila (kirjaston ovi, 2. kerros)

Yhteystiedot:

Kotoutumiskoordinaattori Outi Holappa

puhelinnumero: 044 467 5518

sähköpostiosoite: outi.m.holappa@karkkila.fi

Kotoutumistyöntekijä Virpi Ojanen

puhelinnumero: 044 4675 492

sähköpostiosoite: virpi.k.ojanen@karkkila.fi

Kotoutumisohjaaja Mila Arkivuo (erityisesti kielet ukraina, venäjä)

puhelinnumero: 044 467 5453

sähköpostiosoite: ludmila.arkivuo@karkkila.fi

3.2 Työllisyyskoordinaattori

Karkkilan kaupungin työllisyyspalvelut on työnhakijalle matalan kynnyksen ohjasta ja neuvontaa tarjoava palvelu.

Työllisyyskoordinaattori auttaa työ- tai opiskelupaikan tai sopivan työkokeilupaikan etsimisessä ja hakemisessa. Työllisyyskoordinaattorilta saa myös yleistä neuvontaa työttömän ja työntekijän oikeuksista ja velvollisuuksista, työsuhteeseen liittyvistä asioista ja ohjausta viranomaispalveluihin hakeutumisesta. Koordinaattori toimii työnhakijan tukena työllistymisen eri vaiheissa ja koordinoi erilaisten palveluiden yhteensovittamista tavoitteena auttaa työtöntä pääsemään töihin tai opiskelemaan. Koordinaattorin voit tavata Karkkilan kaupungintalolla ajanvarauksella.

Työllisyyskoordinaattori
Tuula Mikkola
tuula.mikkola@karkkila.fi
044 4675454
Karkkilan kaupunki
Valtatie 26 E

3.3 Varhaiskasvatus

Järjestämme Karkkilassa varhaiskasvatusta Haapalan, Högforsin ja Toivikkeen päiväkodeissa sekä Haukkamäen ja Nyhkälän koulujen päiväkodeissa. Esiopetusta järjestämme Haukkamäen, Nyhkälän ja Tuorilan koulujen päiväkodeissa.

Huomioimme maahanmuuttajaperheet tasavertaisina kuntalaisina. Toimintamme lähtökohtina ovat lasten ja perheiden tarpeet sekä keskinäiseen luottamukseen ja kunnioitukseen perustuva kodin ja varhaiskasvatuksen välinen yhteistyö. Henkilöstö ja huoltajat laativat yhteistyössä jokaiselle lapselle oman varhaiskasvatus- tai esiopetussuunnitelman sekä S2 - suunnitelman, joissa suunnitellaan keinoja lapsen kotoutumisen edistämiseen: suomen kielen opetukseen, oman äidinkielen sekä identiteetin ja itsetunnon vahvistamiseen.

Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa toimintaamme ohjaavat varhaiskasvatuslaki ja asetus lasten päivähoidosta, perusopetuslaki sekä valtakunnalliset ja paikalliset esiopetuksen opetussuunnitelman sekä varhaiskasvatussuunnitelman perusteet.

Arvioimme lapsen tilanteen kotouttamisen alkuvaiheessa tapauskohtaisesti. Karkkilassa on kaksi konsultoivaa varhaiskasvatuksen erityisopettajaa, jotka toimivat yhdessä päiväkodin ja esiopetuksen ryhmän henkilökunnan kanssa kotoutumiseen liittyvien kasvatuksen, opetuksen ja tukitoimien järjestämisessä. Yhteistyössä huoltajien kanssa käytämme tulkkausta tarvittaessa.

Noudatamme esiopetuksessa esiopetus- ja varhaiskasvatussuunnitelmien mukaisia yleisiä kasvatus- ja oppimistavoitteita. Otamme lasten vaihtelevat kielelliset ja kulttuuriset taustat ja valmiudet yksilöllisesti huomioon. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen tavoitteena on tukea jokaisen lapsen kieli- ja kulttuuri-identiteettien kasvua, itsetunnon kehittymistä sekä opettaa lapsia kunnioittamaan eri kieliä ja kulttuureja.

Järjestämme esiopetuksen valmistavaa opetusta integroituna Nyhkälän esikouluun. Opetuksesta vastaa ryhmän varhaiskasvatuksen opettaja varhaiskasvatuksen konsultoivan erityisopettajan tuella. Teemme tiivistä yhteistyötä koulujen kanssa.

Varhaiskasvatuspalvelut

Varhaiskasvatuspäällikkö, Viitanen Kirsi, 044 5533 059, kirsi.viitanen@karkkila.fi

Päiväkodinjohtaja Toivikkeen ja Högforsin päiväkodit ja perhepäivähoito, Mäkinen Nina, 044 4675 527, nina.makinen@karkkila.fi

Päiväkodinjohtaja Haukkamäen, Nyhkälän ja Tuorilan koulujen päiväkodit ja esiopetus, Huhmarniemi Iina, 044 4675 509, iina.huhmarniemi@karkkila.fi

Varhaiskasvatuksen konsultoiva erityisopettaja, Okkonen Marika, 044 4675 381, marika.okkonen@karkkila.fi

Varhaiskasvatuksen konsultoiva erityisopettaja, Tuominen Johanna, 044 4675 517, johanna.tuominen@karkkila.fi

Varhaiskasvatuksen toimistosihteerä, Prodanovic Jasmina, 044 4675 495, jasmina.prodanovic@karkkila.fi

3.4 Kouluun ilmoittautuminen

Jos muuttaa Karkkilaan, perheen tulee ilmoittaa oppilas kouluun. Perusopetukseen luokille 1–9 ilmoitetaan täyttämällä oppilasilmoituslomake ja palauttamalla sen täytettynä osoitteeseen:

Karkkilan kaupunki / sivistystoimiala
PL 50,
03601 Karkkila

Oppilasilmoituslomakkeen voi palauttaa myös palvelupiste Serveriin (Valtatie 26 D, 03600 Karkkila).

3.5 Alakoulut

Karkkilan kaupungissa alakouluikäisten opetusta vuosiluokille 1–6 järjestetään kolmessa eri alakoulussa, joita ovat Nyhkälän koulu, Tuorilan koulu sekä Haukkamäen koulu. Karkkilassa lähtökohtana on, että vasta Suomeen muuttaneet opiskelijat opiskelevat ensi perusopetukseen valmistavassa opetuksessa, jota Karkkilassa alakouluikäisille järjestetään Nyhkälän koulussa.

Perusopetukseen valmistavaa opetusta annetaan 6–10-vuotiaille vähintään 900 tuntia ja tätä vanhemmille vähintään 1000 tuntia. Perusopetukseen valmistavan opetuksen tärkein tavoite on suomen kielen mahdollisimman hyvä oppiminen. Samalla oppilas tutustutetaan suomalaisen peruskoulun oppimis- ja toimintakulttuuriin. Maahanmuuttajataustaiset lapset voivat sijoittua myös oman asuinalueensa kouluun, mikäli heidän suomen kielen taitonsa on riittävän hyvä yleisopetuksen ryhmässä opiskelemiseen.

Nyhkälän koulu

Huhdintie 13
03600 Karkkila

Rehtori Elisa Annala

elisa.annala@karkkila.fi
p. 044 742 9056

Koulusihteeri Henriikka Lindén
henriikka.linden@karkkila.fi
p. 044 467 5398

Tuorilan koulu
Järvenpääntie 56
03600 Karkkila

Rehtori Tomi Saikkonen
tomi.saikkonen@karkkila.fi
p. 044 467 5535

Koulusihteeri Henriikka Lindén
henriikka.linden@karkkila.fi
p. 044 467 5398

Haukkamäen koulu
Vanha Turuntie 28
03600 Karkkila

Rehtori Tomi Saikkonen
tomi.saikkonen@karkkila.fi
p. 044 467 5535

Koulusihteeri Henriikka Lindén
henriikka.linden@karkkila.fi
p. 044 467 5398

3.6 Yläkoulu: Karkkilan yhteiskoulu

Nuorille järjestetään perusopetukseen valmistavaa opetusta ja S2 -opetusta Karkkilan yhteiskoulussa. Perusopetukseen valmistavan opetuksen tärkein tavoite on suomen kielen mahdollisimman hyvä oppiminen. Samalla oppilas tutustutetaan suomalaisen peruskoulun oppimis- ja toimintakulttuuriin. Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa pääpaino on suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -opinnoissa. Valmistavan opetuksen aikana annettavan muiden oppiaineiden opetuksen lähtökohtana ovat oppilaan aikaisemmat opinnot sekä kehittyvä kielitaito.

Osoite:
Anttilankatu 2–4
03600 Karkkila

Rehtori Minna Saukkola
minna.saukkola@karkkila.fi
p. 050 5492 085

3.7 Valmistava opetus ja suomi toisena kielenä -opetus Karkkilan perusopetuksessa

Suomeen tuleva oppilas aloittaa opiskelun pääsääntöisesti perusopetukseen valmistavalla luokalla joko Nyhkälän koulussa tai Karkkilan yhteiskoulussa.

Maahanmuuttajaoppilaita ovat Suomeen muuttaneiden lisäksi Suomessa syntyneet maahanmuuttaja-taustaiset lapset ja nuoret. Maahanmuuttajataustaisille lapsille tarjotaan perusopetukseen valmistavaa opetusta. Perusopetukseen valmistavaa opetusta annetaan 6–10-vuotiaille vähintään 900 tuntia ja tätä vanhemmille vähintään 1000 tuntia. Perusopetuslain mukaan opetukseen osallistuvalla on työpäivinä oikeus saada opetussuunnitelman mukaista opetusta, oppilaanohjausta sekä riittävää oppimisen ja koulunkäynnin tukea.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen tärkein tavoite on suomen kielen mahdollisimman hyvä oppiminen. Opetuksen pääpaino on suomi toisena kielenä ja kirjallisuus - opinnoissa. Samalla oppilas tutustutetaan suomalaisen peruskoulun oppimis- ja toimintakulttuuriin. Valmistavan opetuksen aikana annettavan muiden oppiaineiden opetuksen lähtökohtana ovat oppilaan aikaisemmat opinnot sekä kehittyvä kielitaito.

Oppilaan oman äidinkielen opetus tukee ja edistää äidinkielen hallintaa, kulttuuritaustan tuntemusta ja kulttuuri-identiteetin kehittymistä. Maahanmuuttajaoppilaille pyritään mahdollisuuksien mukaan tarjoamaan oman äidinkielen opetusta, laki ei siihen kuitenkaan velvoita.

Valmistavan opetuksen kesto on yleensä noin vuosi, enintään puolitoista vuotta. Valmistavan opetuksen jälkeen oppilas siirtyy yleisopetukseen ja opiskelee suomen kieltä ”suomi tai ruotsi toisena kielenä -opetuksen” opetussuunnitelman mukaisesti (S2).

Maahanmuuttajataustaiset lapset voivat sijoittua myös oman asuinalueensa kouluun, mikäli heidän suomen kielen taitonsa on riittävän hyvä yleisopetuksen ryhmässä opiskelemiseen.

Karkkilan kaupungissa alakouluikäisten valmistava opetus järjestetään Nyhkälän koulussa. Alakouluikäisten S2-opetus järjestetään Nyhkälän, Tuorilan tai Haukkamäen koulussa. Yläkouluikäisten valmistava ja S2-opetus järjestetään Karkkilan yhteiskoulussa.

3.8 Toinen aste: lukio ja ammattiopinnot

Karkkilan lukio

Kaikki alle 18-vuotiaat ovat oppivelvollisia. Perusopetuksen jälkeen oppilaan tulee jatkaa opintojaan toisen asteen koulutuksessa ammatillisessa peruskoulutuksessa tai lukiossa. Karkkilassa toisen asteen koulutusta tarjoaa Karkkilan lukio. Lukion opetus on yleissivistävää ja tähtää ylioppilastutkinnon suorittamiseen sekä jatko-opintoihin ammattikorkeakoulussa tai yliopistossa. Opiskelijat valitaan lukioon peruskoulun päättötodistuksen perusteella. Opiskelijaksi voidaan ottaa myös henkilö, joka on hankkinut peruskoulun päättötodistusta vastaavat tiedot muualla.

Osoite:
Koulukuja
03600 Karkkila

7

Rehtori Ossi Kokkonen
ossi.kokkonen@karkkila.fi
p. 050 3212641

Opinto-ohjaaja, vararehtori Jussi Aholainen
jussi.aholainen@karkkila.fi
p. 044 467 5571

Koulusihteeri Tuula Lahti
tuula.lahti@karkkila.fi
p. 044 5446 394

Länsi-Uudenmaan ammattikoulutuskuntayhtymä, Luksia

Ammatillista peruskoulutusta ei järjestetä Karkkilan kaupungissa, mutta ammatillisiin toisen asteen opintoihin voi hakea esimerkiksi Länsi-Uudenmaan ammattikoulutuskuntayhtymä Luksiaan. Luksian lähimmät toimipisteet sijaitsevat Vihdin Nummelassa sekä Lohjalla.

Lisätietoja: <https://www.luksia.fi/maahanmuuttajakoulutus/>

Haku- ja ohjauspalvelut:
hakupalvelut@luksia.fi
p. 044 369 6675

3.9 Nuorisotyö

Nuorisopalvelut järjestää toimintaa 7-17-vuotiaille. Toiminta on päihteetöntä ja perustuu vapaaehtoisuuteen. Nuorisopalveluiden nuoriso-ohjaajat voi tavata nuorisotalolla ja kouluilla.

Liikunta- ja nuorisopäällikkö
Anna Koivu
anna.koivu@karkkila.fi
p. 044 5353 107

Vastaava nuoriso-ohjaaja
Sinikka Rautakoski
sinikka.rautakoski@karkkila.fi
p. 044 4675 250

Nuoriso-ohjaaja
Otto Seuranen
otto.seuranen@karkkila.fi
p. 044 4675 268

Nuoriso-ohjaaja
Merja Täckenström

Kerhotoiminta

Nuorisopalvelut järjestää erilaisia kerhoja liikunnasta kädentaitoihin ja kokkaukseen. Kerhotoimintaa toteutetaan koulupäivien jälkeen ja se on maksutonta. Kerhot on tarkoitettu kouluikäisille 1–9-luokkalaisille. Kerhoihin voi tutustua ja ilmoittautua kuntapalvelut järjestelmän kautta <https://uusi.kuntapalvelut.fi/karkkila/fi/>.

Loma-ajan toiminta

Koulujen loma-aikaan nuorisopalvelut järjestää päiväleiritointaa alakouluikäisille. Päiväleireihin kuuluu ohjelma, lämmin ruoka sekä välipala. Päiväleirit toteutetaan nuorisotalolla ja leireille ilmoitetaan kuntapalvelut järjestelmän kautta <https://uusi.kuntapalvelut.fi/karkkila/fi/>. Päiväleirin hinta on 32 €/osallistuja.

Avoin iltapäivä 3–5-luokkalaisille

3–5-luokkalaisten avoin iltapäivä toteutetaan perjantaisin nuorisotalolla klo 14–16. Nuorisotalolle voi tulla silloin pelaamaan pingistä, biljardia, lautapelejä tai viettämään aikaa kavereiden kanssa. Nuorisotalolta löytyy myös PS5 ja XBOX konsolit ja niihin muutamia pelejä. Nuorten toivomuksesta myös valmistetaan pientä purtavaa tai leivotaan esim. mokkapaloja. Keittiössä voit myös lämmittää omia eväitä uunissa tai mikrossa. Järjestämme myös erilaisia teemailtoja tilanteen ja toivomusten mukaan.

Avoimet illat, jotka on tarkoitettu 6-luokasta 17-vuotiaaseen asti

Avoimia iltoja järjestetään nuorisotalolla neljänä iltana viikossa maanantaisin, tiistaisin ja keskiviikkoisin klo 16.30–20.00 ja perjantaisin klo 16.30–21.00. Nuorisotalolle voi tulla silloin pelaamaan pingistä, biljardia, lautapelejä tai viettämään aikaa kavereiden kanssa. Nuorisotalolta löytyy myös PS5 ja XBOX konsolit ja niihin muutamia pelejä. Nuorten toivomuksesta myös valmistetaan pientä purtavaa tai leivotaan esim. mokkapaloja. Keittiössä voit myös lämmittää omia eväitä uunissa tai mikrossa. Järjestämme myös erilaisia teemailtoja tilanteen ja toivomusten mukaan.

Nuorisovaltuusto

Nuorisovaltuusto on karkkilalaisista nuorista koottu ryhmä, jonka tehtävänä on edistää nuorten asioita Karkkilassa. Nuorisovaltuuston toimintaa ohjaa kaupunginhallituksessa hyväksytty toimintaohje ja nuorisovaltuuston toimintakausi kestää kaksi vuotta. Nuorisovaltuuston tehtävänä on ottaa kantaa ajankohtaisiin asioihin, saada nuorten ääni kuuluviin, sekä järjestää nuorille tapahtumia ja mielekästä tekemistä. Lisäksi se tarjoaa hyvän mahdollisuuden viedä nuorten asioita eteenpäin. Nuorisovaltuusto kokoontuu noin kerran kuukaudessa.

Välituntitoiminta kouluilla

Nuoriso-ohjaajat vierailevat säännöllisesti kaikilla kouluilla ja järjestävät välituntisin toimintaa lapsille ja nuorille. Nuoriso-ohjaajat ovat kouluilla lapsia ja nuoria varten.

Jalkautuva nuorisotyö

Nuoriso-ohjaajia voi tavata myös kaupunginkaduilla ja siellä missä nuoria on vapaa-aikana. Jalkautuvalla nuorisotyöllä pyritään rauhoittamaan lieveilmiöitä ja turvaamaan nuorten liikkuminen kaduilla.

Ehkäisevä päihdetyö

Nuorisotyöhön kuuluu ehkäisevä päihdetyö. Nuoriso-ohjaajat pitävät mm. ehkäisevän päihdetyön tunteja kouluilla 5- ja 6-luokkalaisille. Tunneilla käsitellään erilaisia päihdehaittoja, sometaitoja sekä suojaavia tekijöitä kuten harrastustoimintaa, kaveritaitoja ja itsetuntoa. Nuorisopalvelut toteuttaa myös erilaisia päihdeettömiä tapahtumia lapsille ja nuorille vapaa-aikana sekä koulupäivien aikana.

Yhteiset kotiintuloajat

Karkkilan kaupungin ehkäisevän päihdetyön työryhmä on valmistellut Karkkilan lapsille ja alaikäisille nuorille koko kaupungin kotiintuloajat. Kotiintuloaikojen myötä pyritään lisäämään lasten ja nuorten turvallisuuden tunnetta. Suositellut kotiintuloajat vaihtelevat lapsen iän ja viikonpäivän mukaan.

- Alakoululaisten toivotaan olevan kotona arkisin klo 19.30 sekä perjantaisin ja lauantaisin klo 21.00 mennessä.
- 7.–8.-luokkalaisten kotiintuloajat ovat arkisin klo 20.00 sekä perjantaina ja lauantaina klo 22.00.
- 9.-luokkalaisille ja alle 18-vuotiaille kotiintuloajat ovat klo 21.00 arkisin sekä perjantaisin ja lauantaisin klo 23.00. Sunnuntaisin käytetään arkipäivien kotiintuloaikaa.

Ruukinpaja

Ruukinpaja on 17–29-vuotiaiden karkkilalaisten nuorten työpaja. Ruukinpaja tarjoaa nuorille mm. työkokeilua, palkkatukityötä sekä oppisopimuskoulutusta. Ruukinpaja auttaa ja tukee tarvittaessa arjen asioissa mm. Kelan ja TE-toimiston palveluissa, työ- ja koulupaikkojen haussa, kouluttaa sekä opettaa työelämän pelisääntöjä.

Ruukinpajalle voi hakea täyttämällä lomakkeen: <https://link.webropolsurveys.com/S/3F93B14817BC6C0B> (linkki aukeaa webropol-kyselyyn).

Lomakkeen täyttäminen ei sido nuorta vielä osallistumaan toimintaan, vaan kun lomake on täytetty, niin nuori kutsutaan tutustumaan pajaan ja juttelemaan pajalle tulosta. Haku Ruukinpajalle on jatkuvaa ja voit aloittaa sopimuksen mukaan. Hakemus on voimassa kaksi (2) kuukautta.

Lisätietoja työpajatoiminnasta voi kysyä Ruukinpajalta:

Vastaava työpajaohjaaja
Heidi Örnmark
heidi.ornmark@karkkila.fi
p. 050 3373 579

Etsivä nuorisotyö

Karkkilan etsivä nuorisotyö on nuorille suunnattua erityistyötä. Sen tarkoituksena on tarjota nuorille turvallinen ja luotettava aikuinen, johon voi olla yhteydessä.

Etsivä nuorisotyö toimii kaupungintalolla kirjaston yläkerrassa, osoitteessa Valtatie 26E.

Etsivän nuorisotyön päätehtävä on auttaa alle 29-vuotiaita nuoria, jotka eivät ole koulussa tai töissä, tai jotka tarvitsevat apua löytääkseen oikeat palvelut. Etsivä nuorisotyö tarjoaa apua nuorelle varhain, jos nuori itse haluaa. Toiminta perustuu nuoren omiin tavoitteisiin ja toiveisiin.

Työskentely nuorten kanssa on yksilöllistä ja perustuu jokaisen nuoren tilanteeseen. Alussa kartoitetaan nuoren tilanne ja asetetaan yhteisiä tavoitteita. Työskentely voi sisältää keskustelua, neuvontaa, yhdessä kulkemista ja nuoren tutustuttamista eri palveluihin.

Etsivän nuorisotyöntekijä auttaa, kun haluat:

- keskustelutukea
- tukea virastoasioissa (KELA, TE-palvelut)
- tukea opiskelussa tai työnhaussa
- tukea muihin palveluihin pääsemiseen
- tukea raha-asioissa tai asumisessa
- tukea harrastuksissa tai kaverisuhteissa
- tukea terveyteen liittyvissä asioissa (yhteydenotto terveydenhuoltoon)

Ilmoituksen etsivään nuorisotyöhön voi tehdä soittamalla tai lähettämällä sähköpostia

sylvi.moisander-enojarvi@karkkila.fi, p. 044 467 5497

mika.koskinen@karkkila.fi, p. 044 467 5442

3.10 Liikunta

Liikuntapalvelut järjestää erilaisia ohjattuja liikuntaryhmiä, tapahtumia, koordinoi liikuntatilojen käyttöä sekä tarjoaa liikuntaneuvontaa. Karkkilan kaupungin liikuntatoiminnan pääpaino on terveystilanteeseen painottuva liikuttaminen.

Liikuntapalveluiden kausitoimintaan voi ilmoittautua kuntapalveluiden kautta <https://uusi.kuntapalvelut.fi/karkkila/fi/>. Liikuntapalveluiden ryhmissä on käytössä Kaikukortti.

Liikuntapalveluiden tapahtumat ovat yleensä maksuttomia ja avoimia, eli niihin ei tarvitse ilmoittautua erikseen. Erilaisista tapahtumista tiedotetaan Karkkila.fi sivuilla sekä liikuntapalveluiden some-kanavissa.

<https://www.facebook.com/karkkilanliikuntapalvelut/>

<https://www.instagram.com/karkkilan.liikuntapalvelut/>

Liikuntaneuvonta

Liikuntaneuvonta on maksuton palvelu, joka ohjaa ja motivoi tiellä kohti aktiivisempaa elämää. Liikuntaneuvonnan tavoitteena on kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin lisääntyminen. Liikuntaneuvontaan voi tulla joko liikuntaläheteellä, jonka voi saada terveydenhuollosta tai etsivästä nuorisotyöstä, tai omalla yhteydenotolla. Liikuntaneuvonta voi olla yhden kerran tapaaminen tai pisimmillään se voi kestää 6 kuukautta. Liikuntaneuvonnassa tavataan liikuntaneuvojaa kasvotusten ja tapaamisten välillä pidetään yhteyttä asiakkaalle sopivalla tavalla. Liikuntaneuvonnan aikana on tavoitteena löytää jokaiselle oma tapa liikkua ja saada liikkuminen osaksi arkea.

Avoimet pelivuorot

Liikuntapalvelut toteuttaa avoimia pelivuoroja, jotka on tarkoitettu kaikille karkkilalaisille. Pelivuoroille ei tarvitse ilmoittautua, mutta päästäksesi sisään liikuntasaliin tarvitsee ovikoodin, jonka saa liikuntapalveluista pyytämällä.

Högforsin liikuntasali (Valtatie 22)

- Miesten kuntokoris keskiviikkoisin klo 20.00–21.30
- Naisten kuntokoris maanantaisin klo 20.00–21.00
- Kuntotennis enemmän pelanneille lauantaisin klo 17.00–18.30 (Ei pelivuoroa 28.9.2024!)
- Kuntotennis vähemmän pelanneille lauantaisin klo 15.30–17.00
- Naisten sähly sunnuntaisin klo 17.00–18.00
- Äijäsähly sunnuntaisin klo 18.00–20.00

Nyhkälän koulun liikuntasali (Huhdintie 13)

- Istumalentopallo perjantaisin klo 14.00–15.30

Tuorilan liikuntasali (Järvenpääntie 56)

- Perhesulkapallo lauantaisin klo 16.30–18.00

Liikuntapalveluiden yhteystiedot

Liikunta- ja nuorisopäällikkö Anna Koivu (044 535 3107 tai anna.koivu@karkkila.fi)
vastuualueena liikuntaan liittyvät hallinnolliset asiat ja liikuntatilojen varaukset

Liikunnanohjaajan Anne Paananen (044 767 4883 tai anne.paananen@karkkila.fi)
vastuualueena senioriliikunta, vertaisohjaajatoiminta ja liikuntaneuvonta

Liikuntakoordinaattori Hanna Vilhunen (044 4675 457 tai hanna.vilhunen@karkkila.fi)
vastuualueena hankkeet, lasten ja perheiden liikunta ja liikuntaneuvonta.

3.11 Työväenopisto

Karkkilan työväenopisto järjestää maahanmuuttajien kielikoulutusta, sekä alkeiskursseja että jatkokursseja. Kursseja järjestetään sekä omaehtoisena koulutuksena että osana kotoutumissuunnitelmia. Koulutusten tavoitteena on kielitaidon, yhteiskuntaorientaation ja kotoutumisen edistäminen sekä työelämävalmiuksien kehittäminen. Maahanmuuttajat ovat erittäin tervetulleita mukaan kaikkiin opiston harjastusryhmiin. Kurssimaksuista voi saada 10 € alennuksen opintosetelillä tai vapautuksen koko maksusta Kaiku-kortilla.

3.12 Kirjasto

Karkkilan kaupunginkirjasto on tasa-arvoinen ja matalan kynnyksen peruspalvelu kaikille asukkaille. Kirjastossa voi lukea, viettää aikaa ja tavata ystäviä. Kirjastossa on pääsy tietoverkkoon ja erilaisiin tietolähteisiin. Kirjastosta saa tukea opiskeluun sekä tietoa yhteiskunnan jäsenenä toimimiseen. Kirjaston tilojen ja laitteiden käyttäminen sekä aineiston lainaaminen on maksutonta.

Karkkilan kirjaston kokoelma koostuu pääasiassa suomenkielisestä kirjallisuudesta ja lehdistä. Tarjolla on myös musiikkia, nuotteja, elokuvia ja pelejä. Kirjasto hankkii vieraskielistä kirjallisuutta kysynnän ja mahdollisuuksien mukaan. Kokoelmasta löytyy myös vieraskielisille tarkoitettuja suomen kielen kursseja sekä selkoaineistoa. PressReader-palvelun kautta voi lukea monen kielisiä sanoma- ja aikakauslehtiä, esimerkiksi arabiaksi, englanniksi ja venäjäksi.

Yhdessä maahanmuuttopalveluiden kanssa järjestetään tutustumiskäyntejä kirjastoon, jolloin kerrotaan tarkemmin kirjaston palveluista, tiloista, kokoelmista ja Monikielisestä kirjastosta. Monikielinen kirjasto tarjoaa kaikkialla Suomessa mahdollisuuden lukea kirjallisuutta noin 80 kielellä. Valtaosa Monikielisen kirjaston aineistosta on kirjoja, mutta kokoelmista löytyy myös musiikkia, elokuvia ja aikakauslehtiä. Monikielisen kirjaston aineistoa voi lainata maksutta oman kirjaston kautta.

Kirjastot edistävät aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. Kirjastossa järjestetään erilaisia kaikille avoimia ja maksuttomia tapahtumia, ja niiden järjestäminen on mahdollista kaikille ihmis-oikeuksia kunnioittaville toimijoille.

Karkkilan kaupunginkirjasto

Valtatie 26 E (PL 50)
03600 KARKKILA

kirjasto@karkkila.fi

p. 044 767 4642

Verkkokirjasto: <https://lukki.finna.fi>

3.13 Museot

Karkkilan ruukkimuseon kohteet, Suomen Valimomuseo, Högforsin masuuni ja Työläismuseo, ovat omalta osaltaan kotoutumisen tiloja uudessa kotikunnassa. Museo on yhteisön muisti, joka tarjoaa alustan tutustua samalla uuteen ja vanhaan. Museo tarjoaa väylän perehtyä paikallishistoriaan, Högforsin

ruukin historiaan ja nykypäivään, suomalaiseen ja karkkilalaiseen elämänmenoon, tapoihin, koteihin, arkipäivän esineistöön sekä harrastuksiin. Karkkilan ruukkimuseo järjestää yhteistyössä maahanmuuttopalveluiden kanssa opastettuja museokierroksia.

3.14 Kulttuuripalvelut

Karkkilan kaupungin kulttuuripalvelut tukee kotoutumista luomalla osallistumismahdollisuuksia, joiden kautta voi tutustua uusiin ihmisiin ja suomalaiseen yhteiskuntaan. Tapahtumia ja kulttuuripalveluita järjestetään yhdenvertaisin perustein kaikille karkkilalaisille.

Karkkilassa järjestettävät tapahtumat löytyvät Karkkilan kaupungin verkkosivujen tapahtumakalenterista osoitteesta: www.karkkila.fi/tapahtumat.asp. Kuka tahansa voi ilmoittaa järjestämänsä tapahtuman kalenteriin ilmaiseksi.

Kulttuuripalvelut voi myös toimia tapahtumien järjestäjien apuna ja yhteistyökumppanina. Ota yhteyttä, jos haluat neuvoja tapahtuman järjestämiseen tai sinulla on hyvä idea.

Lisäksi kulttuuripalvelut vastaa mm. Karkkilasalin ilta- ja viikonloppukäytöstä, kulttuuriavustuksista sekä elämyspolun, Kansankulman ja Kaikukortin toiminnasta.

Elämyspolku kokoaa yhteen kaikki kaupungin järjestämät kulttuuritapahtumat. Osallistuminen elämyspolulle on aina maksutonta. Osa elämyspolusta järjestetään avoimina yleisötapahtumina ja niistä tiedotetaan Karkkilan kaupungin some-kanavissa, verkkosivuilla ja paikallislehdessä.

Suurin osa Elämyspolusta tapahtuu päiväkotitai koulupäivän aikana ja hoivakodeissa. Kouluissa ja varhaiskasvatuksessa toteutettavat elämyspolkutapahtumat kuuluvat kulttuurikasvatussuunnitelmaan. Niihin osallistuminen on osittain pakollista koululuokille ja päiväkotiryhmille.

Kulttuurikasvatus on hyvä ja yhdenvertainen työkalu kulttuurien moninaisuuden ymmärtämiseen. Taide- ja kulttuuritoimintaan osallistuminen lisää vuorovaikutusta ja kulttuurien vuoropuhelua, sekä madaltaa kynnystä päästä osalliseksi yhteiskuntaan. Samalla erilaiset Karkkilan paikat ja palvelut tulevat kaikille lapsille tutuksi. Elämyspolun sisältöjä voidaan kouluissa ja varhaiskasvatuksessa aina muokata kotouttamista paremmin tukeväksi, jotta osallistuminen on mahdollisimman helppoa.

Karkkilasali on Karkkilan yhteiskoulun (os. Anttilankatu 2–4) yhteydessä sijaitseva 300-paikkainen konserttisali, jossa järjestetään iltaisin ja viikonloppuisin tapahtumia, kuten konsertteja, luentoja ja teatteriesityksiä. Useimpiin tapahtumiin on pääsymaksu.

Kansankulma on kaikkien karkkilalaisten käytettävissä oleva tila (os. Helsingintie 54). Tilaa saa käyttää yleishyödylliseen toimintaan, josta ei peritä pääsymaksua, esimerkiksi harrastusryhmien kokoontumisiin, erilaisiin kokouksiin ja tapahtumiin. Kansankulman voi varata kulttuurisihteeriltä (mari.rautiainen@karkkila.fi, 044 4675 452).

Kaikukortilla voi hankkia maksuttomia pääsylippuja esimerkiksi museoon, teatteriin, konsertteihin ja tapahtumiin. Kaikukortilla voi hankkia myös työväenopiston kurssipaikkoja. Kaikki kohteet, joihin Kaikukortti käy Karkkilassa löytyvät osoitteesta: <https://www.karkkila.fi/sivut/FI/Kaikukortti>

Kaikukortin voi saada, jos on vähintään 16-vuotias ja pienituloinen. Kaikukorttia jakaa esimerkiksi Karkkilan kaupungin maahanmuuttopalvelut. Kaikukortti on tarkoitettu henkilökohtaiseen käyttöön. Kaikukortin haltija voi hankkia pääsylippuja myös alle 18-vuotiaille omille lapsilleen tai lapsenlapsilleen silloin, kun he menevät yhdessä samaan tapahtumaan.

Yhteystiedot:

Kulttuuripalveluiden toimisto sijaitsee Karkkilan kaupungintalon yläkerrassa osoitteessa Valtatie 26 E.

Kulttuurisihteeri

Mari Rautiainen

mari.rautiainen@karkkila.fi

044 4675 452

3.15 Liikenne

Karkkilan kautta kulkee linja-autojen kaukoliikennettä välillä Helsinki – Pori sekä linja-autovuoroja mm. Lohjalle. Reittiopas löytyy osoitteesta <https://reittiopas.matkahuolto.fi>.

Joukkoliikenteen liput ostetaan autoista, Matkahuollon/liikennöitsijöiden internetsivuilta tai Matkahuollon reitit ja liput-sovelluksen kautta <https://www.matkahuolto.fi/matkustajat/reitit-ja-liput-mobiilisovellus>.

Sisäinen liikenne – Höökikyyti

Karkkilan sisäisesti kuljettaa arkisin kaupungin asiointiliikenne Höökikyyti sekä koulupäivinä kouluautot, jotka ovat avointa liikennettä kaikille matkustajille. Höökikyydissä ja kouluautoissa matkustajamaksu on 2 euroa / matka, joka maksetaan pankkikortilla autossa. Lisäksi autoissa, kirjastossa ja Karkkilan palvelupiste Serverissä on myynnissä 10 matkan lippuvihkoja hintaan 20 euroa. Höökikyydin aikataulusite sekä kouluautojen yhteystiedot: <https://www.karkkila.fi/sivut/FI/Hookikyyti>.

Länsi-Uusimaalippu

Länsi-Uudenmaan sisäisessä liikenteessä (Karkkila, Vihti, Lohja, Inkoo) sekä matkoissa Länsi-Uudeltamalta Helsinkiin, Espooseen, Vantaalle, Kirkkonummelle, Siuntioon, Raaseporiin ja Hankoon on käytössä Länsi-Uusimaalippu. Kertalippujen lisäksi ostettavissa on 22 matkan ja 44 matkan sarjalippuja sekä 30 päivän kausilippu. Sarja- ja kausiliput käyvät kaikkien alueen liikenteeseen, jotka alkavat tai päättyvät Karkkilan, Lohjan, Vihtin tai Inkoon kunnan alueille. Länsi-Uusimaalippu sisältää 90 min vaihtoajan vuorojen välillä. Lisätietoja Länsi-Uusimaalipusta löytyy <https://www.matkahuolto.fi/matkustajat/laensi-uusimaalippu>.

Karkkila-lippu

Karkkila-lippu on Karkkilan kaupungin tukema, ainoastaan Karkkilan asukkaille myynnissä oleva henkilökohtainen 44 matkan sarjalippu. Kotikuntalaisuus tarkastetaan Karkkilan kaupungin palvelupiste Serverissa (kaupungintalo, Valtatie 26 D). Karkkilan sarjalippu on henkilökohtainen. Henkilöllisyys todistetaan passilla, poliisin myöntämällä henkilötodistuksella tai ajokortilla.

Karkkila-lippu ostetaan Matkahuollon Reitit ja liput -sovelluksesta, kun kuntalaisuus on Karkkilan palvelupisteessä varmistettu. Karkkilan sarjalippua voi käyttää, kun välimatka matkustettavaan kohteeseen on 25–80 km Karkkilasta. Karkkila-lippu ei sisällä vaihtoaikaa eli sovellus esitetään myös vaihdon yhteydessä, jolloin kukin matkaosuus vähentää sovellukseen ladattujen matkojen määrää. Karkkila-lippu käy kaikkiin Karkkilasta / Karkkilaan liikennöivissä vuoroissa.

Lisätietoja Karkkila-lipusta <https://www.karkkila.fi/sivut/FI/karkkila-lippu> .

Lisätietoja:

Karkkilan kaupunki Palvelupiste Serveri 09 4258 3755, palvelupiste@karkkila.fi Avoinna arkipäivisin ma-to klo 8–15.30, pe klo 8–14 (lounastauko klo 12–13)

Joukkoliikennesuunnittelija Anna Vähä-Herttua 044 467 5493, anna.vaha-herttua@karkkila.fi

3.16 Yrityspalvelut

Toimivat yritysneuvontapalvelut tukevat alueemme elinvoimaa, yritysten kasvua, menestymistä ja kannattavaa liiketoimintaa. Karkkilan kaupungin yrityspalveluiden kautta yritys ja yrityksen perustamista suunnitteleva saa liiketoiminnan kehittämiseen ja suunnitteluun tarvittavat tiedot sekä laajan sidosryhmäverkoston asiantuntija-avun.

Karkkilan kaupungin elinkeinopalvelut

Karkkilan kaupungin elinkeinopalvelut vastaa yrityspalveluiden ja yritysverkoston koordinoinnista ja viestinnästä, tekee edunvalvontaa ja yhteistyötä, opastaa yritysneuvontapalveluihin, tarjoaa yritysten sijoittumispalveluja, edistää osaltaan työvoiman saantia sekä tekee aktiivista kaupungin yksiköiden ja toimialojen, yritysten ja sidosryhmien sekä seudullisten ja alueellisten elinkeinopalveluita tuottavien yhteisöjen kanssa. Lisätiedot www.karkkila.fi - Yrittäminen

Yritysten neuvontapalvelut

Yritysten neuvontapalvelut uusille, Karkkilaan perustettaville yrityksille ja Karkkilassa jo toimiville yrityksille tuottaa Keski-Uudenmaan Kehittämiskeskus Oy Keuke. Keuken verkkosivuilta löytyy ohjeita ja videoita yrityksen perustamiseen sekä henkilökohtaisen ajanvarauksen tiedot. Keuken asiantuntija ottaa asiakkaitaan ajanvarauksella vastaan myös Karkkilan kaupungintalolla

Yhteystiedot Keski-Uudenmaan Kehittämiskeskus Oy Keuke, www.keuke.fi Karkkilan kaupungin elinkeinopalvelut, www.karkkila.fi – Yrittäminen

Yritysten kehittämis- ja investointituet

Karkkilan alueen yrittäjä ja yrityksen perustamista suunnitteleva voi hakea yrityksen kehittämis- ja investointitukea julkishallinnon monista eri tuki- ja avustuskanavista.

Karkkila kuuluu Uudenmaan maaseutualueen kuntiin, joten karkkilalaiset yritykset voivat hakea maaseutuyrittäjien kehittämis- ja investointitukea. Lisätietoja saa Ykkösakseli ry:ltä, ja Uudenmaan ELY-keskukselta.

Muita rahoitus- ja tukimuotoja tarjoaa Team Finlandin verkosto, josta löytyvät muun muassa Business Finlandin ja Finnveran palvelut.

Karkkila-Lohja työllisyysalueen TE-25 yrityspalveluista saa lisätietoa yrityksen starttirahasta, palkkatukiasioista, muutosturvasta ja työnantajan rekrytointipalveluista.

Yhteystiedot Uudenmaan ELY-keskus, www.ely-keskus.fi - yrityksen kehittämisavustus Uudenmaan ELY-keskus, www.ely-keskus.fi maaseudun yritysrahoitus Ykkösakseli ry, www.ykkosakseli.fi/ Team Finland, www.teamfinland.fi Karkkilan kaupunki, www.karkkila.fi – Yrittäminen.

Yritystontit ja toimitilat

Yritysten sijoittumisneuvonta ja vapaiden tonttien sekä toimitilojen tarjonta löytyy Karkkilan kaupungin verkkosivuilta, www.karkkila.fi-Yrittäminen-Toimitilat ja yritystontit.

Koulutus, oppisopimus, henkilöstökoulutus

Yrityksille on alueemme oppilaitoksissa tarjolla koulutuspalveluja yritystoiminnan kehittämiseen, henkilöstökoulutuksiin ja rekrytointiin. Oppilaitoksia ovat muun muassa Länsi-

Uudenmaan koulutuskuntayhtymä Luksia, Forssan Ammatti-Instituutti, Hyria, Suomen Yrittäjäopisto, Metropolia, Laurea.

Karkkilan yritykset

Karkkilan Yritys- ja palveluhakemistosta löytyvät Karkkilan yritykset ja niiden tarjoamat palvelut, www.karkkila.fi-Yrittäminen.

3.17 Osallisuus

Osallisuus on jokaisen oikeutta terveyteen, koulutukseen, työhön, toimeentuloon ja asuntoon sekä sosiaalisiin suhteisiin. Osallisuus on myös mukanaoloa, huolenpitoa ja yhteisesti rakennetusta hyvinvoinnista osalliseksi pääsemistä. Osallisuus on tunnetta siitä, että kuuluu johonkin ryhmään tai yhteisöön, kuten perheeseen, yhdistykseen, työyhteisöön tai harrastusryhmään. Se on myös tietoisuutta siitä, että voi vaikuttaa asioihin ja tulla kuulluksi.

Osallisuuden kokemuksella on vahva yhteys koettuun hyvinvointiin ja terveyteen, joten osallisuuden edistäminen on keskeinen osa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Osallisuuden edistämällä voidaan vähentää eriarvoisuutta, köyhyyttä ja syrjäytymistä. Osallisuuden edistämisessä tulee kiinnittää erityistä huomiota heikommassa asemassa oleviin. Kokemus osallisuudesta lisää hyvinvointia, turvallisuutta, uskoa tulevaisuuteen sekä omiin mahdollisuuksiin. Heikko osallisuuden kokemus viittaa syrjäytymisvaaraan. Osallisuudesta säädetään myös laeissa.

Karkkilan kaupungin sivuilla on kuvaus kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista.

Kuntalaisaloite

Kunnan asukkailla, kunnassa toimivilla yhteisöillä ja säätiöillä sekä niillä, jotka omistavat tai hallitsevat omaisuutta kunnassa, on oikeus tehdä aloitteita kunnan toimintaan liittyvissä asioissa. Palveluiden käyttäjät voivat tehdä aloitteita liittyen siihen palveluun, jota he käyttävät.

Aloite käsitellään, kun viranomainen on saanut sen. Kunnan täytyy vastata aloitteen tekijälle ja kertoa, mitä toimia aloitteen vuoksi on tehty.

Voit tehdä kuntalaisaloitteen täältä: [Tee kuntalaisaloite](#).

Anna palautetta

Jos haluat viestittää kaupungille epävirallisemmin, voit antaa palautetta. Palautetta voit lähettää kaupungin sivuilla olevan [lomakkeen](#) kautta, josta se välitetään asiasta vastaavalle taholle.

Vaikuttajatoimielimet

Kunnassa täytyy olla lain määäämät vaikuttajaryhmät, kuten nuorisovaltuusto tai vastaava, vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto.

Voit tutustua niiden toimintaan täältä: [Vaikuttajatoimielimet](#)

Vaalit ja äänestäminen

Suomessa järjestetään seuraavat yleiset valtakunnalliset vaalit:

- eduskuntavaalit joka neljäs vuosi
- kuntavaalit ja aluevaalit joka neljäs vuosi
- tasavallan presidentin vaali joka kuudes vuosi ja
- Euroopan parlamentin vaalit joka viides vuosi.

Lisätietoja vaaleista löytyy [Karkkilan kaupungin sivuilta](#) sekä [oikeusministeriön vaalisivuilta](#).

4 VIRANOMAISET

4.1 Sosiaali- ja terveystalvelut

Länsi-uudenmaan hyvinvointialue vastaa sosiaali- ja terveystalveluista Karkkilassa.

Kotoutumista tukevien sosiaalipalveluiden neuvontaa annetaan matalan kynnyksen palveluna kasvokkain tai puhelimitse. Saat ohjausta palveluiden sisällöistä, neuvontaa etuuksista sekä ohjausta muuhun viranomaisasiointiin liittyen. Mikäli olet uusi asiakas, saat neuvonnan kautta myös yhteyden kotoutumista tukevaan sosiaalityöhön ja -ohjaukseen. Neuvonta auttaa myös, mikäli tarvitset kiireellistä palvelua päivystysluontoisesti. (Luvn.fi 2024.)

Kotoutumista tukevista sosiaalipalveluista lisää tietoa osoitteesta: <https://www.luvn.fi/fi/palvelut/sosiaalipalvelut/kotoutumisen-tuki>

Terveystalveluista tietoa löytyy osoitteesta: <https://www.luvn.fi/fi/palvelut/terveystpalvelut>

4.2 Työllisyyspalvelut

Työvoimaviranomaisen palvelut karkkilalaisille tuottaa Lohja-Karkkila työllisyysalue, jossa Lohja toimii työvoimaviranomaisena. Työvoimaviranomainen vastaa kotoutumisen palveluista työnhakijana oleville maahan muuttaneille. Karkkilan kaupungin työllisyyspalvelut tarjoaa apua työ- ja opiskelupaikkojen etsimisessä, ohjausta ja neuvontaa työvoimapaalveluihin liittyen ja koordinoi kaupungin työkokeilu-, työllistämis- ja oppisopimuspaikkoja.

4.3 Kela

Kela eli Kansaneläkelaitos on Suomen valtion laitos, joka huolehtii ihmisten perusturvasta eri elämäntilanteissa. Tämä tarkoittaa, että Kela maksaa erilaisia tukia ja etuuksia, kuten työttömyystukea, asuminen, opintotukea, lapsilisää ja eläkkeitä.

Kela myös kehittää ja parantaa Suomen sosiaaliturvaa. Se seuraa, miten hyvin sosiaaliturva toimii, ja tekee ehdotuksia, jotta järjestelmä palvelisi ihmisiä paremmin ja vastaisi yhteiskunnan muutoksiin. www.kela.fi

(Kela, 2024)

4.4 Migri

Maahanmuuttovirasto myöntää ensimmäiset oleskeluluvat, työluvut, käsittelee turvapaikkahakemukset, ohjaa vastaanottokeskusten toimintaa, päättää käännättämisestä ja karkottamisesta, vastaa kansalaisuushakemusten käsittelystä ja muukalaispassien myöntämisestä. www.migri.fi

(Maahanmuuttovirasto, 2024)

4.5 Poliisi

Poliisin tehtävä on pitää huolta yleisestä järjestyksestä ja turvallisuudesta. Poliisi ehkäisee rikoksia ja tutkii niitä. Poliisin tärkein tavoite on, että kaikki voivat elää turvallisesti.

Passi ja henkilökortti ovat matkustusasiakirjoja ja virallisia henkilötodistuksia. Niitä voit hakea Suomessa poliisilta.

Poliisi on osa yhteiskuntaa ja kehittyy sen mukana.

www.poliisi.fi

(Poliisi 2024)

4.6 Talous- ja velkaneuvonta

Rahahuolia ei kannata murehtia yksin. Jos olet huolissasi omasta tai läheisesi rahatilanteesta, kannattaa pyytää apua heti.

Talous- ja velkaneuvojat voivat auttaa sinua, jos olet huolissasi rahankäytöstäsi. He antavat neuvoja esimerkiksi rahankäytön suunnitteluun ja siihen, miten pysyä budjetissa. Voit ottaa yhteyttä, vaikka sinulla ei olisi velkoja tai niitä olisi vain vähän.

Talous- ja velkaneuvonta auttaa myös velkatilanteissa. Neuvoja käy kanssasi läpi taloudellista tilannetasi, auttaa sinua löytämään ratkaisuja ja tekemään maksusopimuksia. Hän voi myös auttaa sinua hakemaan järjestelylainaa tai velkajärjestelyä.

Talous- ja velkaneuvonta on maksutonta ja sitä järjestää valtio. Neuvoja ja oikeusapusihteerit antavat apua luottamuksellisesti, eikä tietoja kerrota eteenpäin.

Voit keskustella talous- ja velkaneuvojan kanssa arkisin klo 9–12. Moni asia voidaan ratkaista jo puhelun aikana. Varaa puhelua varten tiedot tuloistasi, menoistasi ja veloistasi. Soita numeroon 029 56 61827. Tästä numerosta saa myös muuta tietoa asioinnista ma - pe klo 8–16.15.

https://oikeus.fi/talousjavelkaneuvonta/fi/index/apuatalousvaikeuksiin_1/talous-javelkaneuvonta.html

(Oikeus.fi. 2024)

5 MUUT TOIMIJA

5.1 Järjestöt, yhdistykset ja seurakunnat

Kolmas sektori tarkoittaa erilaisia järjestöjä, seurakuntia, yhdistyksiä ja säätiöitä. Ne järjestävät monenlaista toimintaa vapaa-ajalle. Karkkilan alueen järjestöistä on lisää tietoa täältä: [Karkkilan kaupunki](#)

Karkkilan kaupungin alueella on kaksi kristillistä seurakuntaa. Kaupunki järjestää yhteistyössä seurakuntien kanssa vapaa-ajantoimintaa maahanmuuttaneille

Karkkilan seurakunnassa toimii viikoittain naisille suunnattu, kotoutumista tukeva Friendship Café. Kahvilassa tapaavat maahan muuttaneet naiset ja vapaaehtoiset. Kahvilassa ky vierailevia esiintyjä ja aiheet vaihtuvat viikottain. Yhdessä Kotoutumispalveluiden kanssa seurakunta järjestää erilaisia tilaisuuksia ja retkiä. Vuodesta 2018 alkaen Karkkilan seurakunnan alueella on toiminut lavakauluksista koottu Pappilan puutarha, jossa uudet karkkilalaiset ja kauemmin kaupungissa asuneet voivat viljellä kesäisin maksutta.

Suomen Punaisen Ristin Karkkilan osastossa on mm. ystävätoimintaa ja ensiapuryhmä. Myös maahanmuuttaneet voivat saada SPR:n ystävän. Yhteistyössä Kotoutumispalveluiden kanssa SPR:n paikallisosasto suunnittelee infotilaisuuksia ja kotoutumista tukevaa toimintaa. Lisää tietoa löytyy täältä: [SPR:n Karkkilan Osasto](#)

Syksyllä 2025 Lohjan Monitoimikeskus järjestää yhdessä Kotoutumispalveluiden kanssa kielikahvilaa kaikille Karkkilan vieraskielisille. Osallistumiseen riittää vähäinen suomen kielen taito. Neljäs sektori

5.2 Toiminta vapaaehtoisten kanssa

Vapaaehtoistoiminta tukee keskeisesti maahanmuuttajan kotoutumista. Karkkilassa eettisiin periaatteisiin ja vaitiolovelvollisuuteen sitoutuneet vapaaehtoiset osallistuvat kotoutumista tukevaan toimintaan ja tekevät yhteistyötä paikallisten toimijoiden kanssa monipuolisesti.

Tarvittaessa vapaaehtoiset järjestävät tavarakeräyksiä ja huolehtivat lahjoitusvarastosta. Vapaaehtoiset voivat toimia uusien karkkilalaisten ystävinä. He osallistuvat myös tapahtumien ja retkien järjestämiseen ja opastavat maahanmuuttajia arkipäivän tilanteissa. Vapaaehtoistoiminta tarjoaa maahanmuuttajille mahdollisuuden tutustua karkkilalaisiin ja oppia arkipäivän suomen kieltä. Kotoutumispalveluiden tarjoamaa vapaa-ajan toimintaa kehitetään yhdessä vapaaehtoisten kanssa.

5.3 Taiteen perusopetus

Karkkilassa annetaan taiteen perusopetusta kuvataiteessa, musiikissa ja tanssissa. Taidekoulut, jotka tarjoavat taiteen perusopetusta, toimivat yhdistysten ylläpitäminä. Karkkilan kaupunki tukee näiden taidekoulujen toimintaa.

Lue lisää koulujen toiminnasta niiden omilta verkkosivuilta.

Karkkilan kuvataidekoulu: [Karkkilan Kuvataidekoulu – Kuvataiteen perusopetusta lapsille ja nuorille Karkkilassa](#)

Karkkilan musiikkikoulu: [Kamuko](#)

Tanssiopisto Vinha: [Etusivu - Tanssiopisto Vinha](#)

5.4 Urheilu ja liikunta

Karkkilassa toimii monia urheiluseuroja. Kaupungissa voi harrastaa mm. jalkapalloa, koripalloa, painia ja kamppailulajeja. Yhteystiedot löytyvät seurojen sivuilta ja Kototutumispalvelut auttaa alkuun harrastuksiin tutustumisessa. Myös kaupunki tarjoaa erilaisia urheilu- ja liikuntaharrastusmahdollisuuksia. Niistä tarkempaa tietoa <https://www.karkkila.fi/sivut/FI/Liikunta>

6 ASUMINEN

Karkkilassa vuokra-asuntoja tarjoavat pääasiassa KAS asunnot ja Karkkilan kaupunki. On myös joitain yksityisiä vuokra-asuntoja.

Karkkilan kaupunki:

- Karkkilan kaupungilla on noin 70 vuokra-asuntoa, jotka ovat pääasiassa ikääntyneille.
- Kaupungin tilapalvelu hoitaa näiden asuntojen vuokrausta ja isännöintiä.
- Yhteystiedot: Karkkilan kaupungin tilapalvelu:
 - Tilapalvelupäällikkö, puh. 044 553 5222
 - Kiinteistösihteeri, puh. 044 767 4645

KAS asunnot:

- KAS asunnot on suuri vuokra-asuntoyhtiö, jolla on paljon asuntoja Karkkilassa. Ne sijaitsevat keskustassa ja sen läheisyydessä, kuten Toivikkeella ja Haapalassa.
- Voit hakea asuntoa verkkosivujen kautta: kas.fi/hakemus
- Yhteystiedot: [KAS yhteystiedot](#)

Olo Asunnot Oy:

- Olo Asunnot omistaa vuokra-asuntoja Karkkilassa osoitteissa Kahilaisentie 4 ja 6.
- Hakemukset voi tehdä verkkosivujen kautta: hakemus.newsec.fi
- Yhteystiedot: Kodisto asuntovuokraus, puh. 010 389 6000, sähköposti: asunnot@newsec.fi

Karkkilan Senioritalo:

- Senioritalo tarjoaa vuokra-asuntoja ikääntyneille Karkkilan keskustassa osoitteessa Nyhkäläntie 41 A.
- Asunnot ovat 1h + kk tai 2h + k kokoisia.
- Taloyhtiössä on hissi, pyykitupa, sauna ja kerhohuone. Naapurissa on lounasravintola ja kuntosali.
- Hakemukset ja tiedustelut: [KAS yhteystiedot](#)
- Hakemukset voi myös lähettää Karkkilan kaupungin Tilapalveluun: Karkkilan kaupunki, Tilapalvelu, PL 50, 03601 Karkkila. Voit jättää hakemuksen myös kaupungin palvelupisteeseen tai postiluukkuun kaupungintalon pääsisäänkäynnin lähetyville.

NAL-asunnot:

NAL Asunnot on voittoa tavoittelematon yhtiö, joka vuokraa ja rakennuttaa koteja alle 30-vuotiaille nuorille aikuisille. Nal Asunnoilla on vuokra-asuntoja Karkkilassa. Hakemukset ja tiedustelut <https://www.nalasunnot.fi/>

Yksityiset vuokra-asunnot:

<https://www.vuokraovi.com/>

<https://asunnot.oikotie.fi/vuokra-asunnot>

7 KOTOUTUMISOHJELMAN TIEDOTTAMINEN PÄIVITYS JA SEURANTA

Karkkilan kaupungin kotoutumisohjelma on nähtävillä kaupungin nettisivuilla www.karkkila.fi. Kaupunki viestii kotoutumisohjelmasta kaupungin eri toimialoille, kaupunkilaisille, sidosryhmille ja päättäjille. Tieto palveluista tukee asiakasohjausta ja monialaista yhteistyötä. (Kotoutuminen.fi 2024.)

Kotoutumisohjelmalla voidaan käyttää myös uuden työntekijän perehdytysmateriaalina, jonka avulla kotoutumisen edistämisen parissa työskentelevä työntekijä saa kokonaiskuvan kaupungissa tarjolla olevista kotoutumisen alkuvaiheen palveluista. (Kotoutuminen.fi 2024.)

Karkkilan kaupungin kotoutumispalvelut vastaa siitä, että kotoutumisohjelman palvelukokonaisuus ja sitä kuvaava asiakirja ovat ajantasaisia. Asiakirjaa päivitetään tarvittaessa, kun kaupungin palvelutarjonta muuttuu ja kehittyy. Kotoutumisohjelmalla kuvaavan asiakirjan ajantasaisuus tarkistetaan ja arvioidaan vuosittain.

Karkkilan kaupungissa kotoutumisen edistämisen tavoitteet, toimenpiteet, vastuutaho, yhteistyö mittaristoon sisällytetään kaupungin hyvinvointisuunnitelmaan. Kotoutumisen edistämisen seuranta ja raportointia tehdään valtuustolle vuosittaisten hyvinvointiraporttien kautta.

LÄHTEET:

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisarkkitehtuuri 11/2021. Sosiaali- ja terveysministeriö. https://stm.fi/documents/1271139/48496181/Hyvinvoinnin+ja+terveyden+edist%C3%A4misen+koko-naisarkkitehtuuri_2021_11.pdf/

Kotoutuminen.fi. 2024. Kotoutumisohjelma on kotoutumisen alkuvaiheen palvelukokonaisuus. <https://kotoutuminen.fi/koto24-kotoutumisohjelma>

Kotoutumisen osaamiskeskus 2024. Kotoutuminen.fi. -verkkosivusto. Työ- ja elinkeinoministeriö. <https://kotoutuminen.fi/etusivu>

Kuntalaki (410/2015). <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20150410>

Laki kotoutumisen edistämisestä 681/2023. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2023/20230681#L2>

Luvn.fi 2024. Kotoutumista tukevien sosiaalipalveluiden neuvonta. <https://www.luvn.fi/fi/palvelut/sosiaalipalvelut/kotoutumisen-tuki/kotoutumista-tukevien-sosiaalipalveluiden-neuvonta>

Oikeus.fi. 2024. Talous- ja velkaneuvonta. <https://oikeus.fi/talousjavelkaneuvonta/fi/index.html>

Poliisi. 2024. <https://poliisi.fi/etusivu>

